

els
nostres
autors 84

Isabel-Clara
Simó

El Mas del Diable

Introducció de
Francesc Gisbert

bromera

Duke encara mirava per la finestra, el nas enganxat al vidre, barrejant-hi el gebre de fora amb el propi alé. Tot i que l'habitació era tan i tan calenta, Duke tenia els peus freds i, la punta del nas, glaçada. Havia d'estar agenollat al llit, per guaitar bé per la finestra. Forfollà amb els peus la roba rebregada del llit per poder trobar una mica d'escalfor, descalç i en pijama com anava. Remaleït Dick! Un dia l'enxamparien. Ja ho veuràs, si no. I ell, Duke, se sentia endiabladament responsable de les escapatòries del germà.

Va sentir com Tom, el gos pastor, remugava una mica. Devia tractar-se d'algun animaló que alertava el gos, perquè el ca sabia estar-se quan Dick tornava de les seues escapades nocturnes. Ara, que ves a saber quina hora era. I la immobilitat de Duke, guaitant per la finestra, era tan absoluta –tret dels peus, que buscaven a cegues algun replec de la roba on poder entaforar-se– que li feia com una basarda apartar-ne la vista, ni que fora un instant. El suficient per a ullar el rellotge de polsera, que era a la tauleta de nit. A quatre pams de distància, només.

Un dia d'aquests...! Però, què vols fer-hi? Què? Si es ficava al llit i s'adormia, pitjor que pitjor, perquè Dick no pararia de tocar al vidre fins a despertar-lo, i després, vinga, torna a agafar el son. Duke no podia mai tornar a agafar el son si es despertava quan ja havia començat a dormir. I si estava, com hui, esperant Dick, ni el primer son podria agafar.

Va sentir un rondineig suau, del gos, però no va prosperar. Es veu que Tom tampoc podia dormir. Ser un gos guardià ha de ser molt fotut, sempre a l'aguait, sense poder mai completar un bon son. I tot a canvi del poal d'arròs amb carn que li portava, renegant i remugant, Mummy.

Mummy era la criada que tenien quan encara vivien a Sheffield, feia tant de temps que Duke ni se'n recordava. Coses soltes, coses esparses. Res més. Per més que tot el món els diguera «els anglesos» –fins i tot a la mare!–, ell i Dick eren més d'Alcoi que ningú. I què, si parlaven anglès. El pare no sabia dir ni un mot en cap altra llengua que l'anglès, perquè era un negat per a les llengües. I tot el món l'entenia, ja veus com són les coses. Doncs Mummy era la criada que tenien a Sheffield, abans de nàixer ells dos, els bessons Carlington. No era negra ni res que s'hi assemblara, però sempre li havien dit Mummy, segurament perquè els havia fet de cuidadora, i a ella li agradava, aquest nom. Doncs cada dia remugava de valent i portava el poal a Tom, que el tenien fermat a davant de la casa, i després li'n

portava un altre a Pòquer, que el tenien darrere. Eren bons gossos, però, per a caçar, completament ineptes, i per això s'havien quedat de guardians. Ha de ser una mala cosa, passar les nits a la serena, ensumant, vigilant. I tot pel poal d'arròs bullit amb grossos daus de carn que Mummy els portava, descarregant, sobre les ànimes innocents dels dos gossos, el seu mal humor congènit.

La casa era situada a l'aiguavés nord del Menejador, gairebé a mil metres d'altura. Quan el pare va trobar aquest mas, va dir que era el lloc perfecte, i el va comprar. Davant tenien la Font dels Xops, que es veia a simple vista, i el Mas de la Cardadora, afonat entre arbres –carrasques i pins, sobretot–, i el Castell de Barxell, que, amb ullera llarga, es distingia prou bé, entre la ufanor del verd esclatant que l'envoltava. Els altres dos masos més propers, el de Celedon i el de Teularet, es veien bé quan era clar, però només les teulades. I és que el seu mas estava més alt i aquella catifa d'arbres que tenien als peus era com la finestra del món.

S'havia dit el Mas del Diable, i el pare n'havia volgut guardar el nom. I això que només hi havien trobat les parets mestres, el corral i quatre teules podrides. El va haver de reconstruir tot, seguint les línies del mas antic. Però ningú no en deia «Mas del Diable», més que ells, sinó «la casa dels anglesos». Ni tan sols mas.

Tot això Duke no ho sabia de primera mà, perquè aleshores era un mocós acabat de nèixer. Fins que la casa no va haver estat acabada i els mobles i tot el

parament ben col·locats, no van venir ells, la mare i Mummy des de Sheffield. Estava tan contenta, la mare! I encara ho estava. Malgrat que se li havien fet els ulls foscos i tothora deia que no es trobava bé i se li havien posat unes taques morades sota els ulls. Però encara ho deia, això d'aspirar per la finestra oberta i exclamar: «Això sí que és aire!», i aleshores somreia. Poc, darrerament, però somreia, els pulmons plens d'aire de muntanya. Duke temia que estiguera malalta, però d'aquestes coses, amb els grans, els dos xiquets no en podien parlar. Amb els majors no parlaven mai de res. Només servien per a bonegar i per a escarnir-los dient: «Vosaltres, com el burro Vitòria, sense pena ni glòria». I no s'adonaven de res, ni tan sols que ells dos, tan iguals per fora, eren tan i tan diferents per dins. I no es volien gens, per més que siga obligatori que els germans es vulguen.

Duke sospirà. Sí, potser ja era la una i tot, i Dick sense tornar. Tot això del sexe, a Duke li feia venir esgarriances. Com podien estar fets d'una manera tan diferent, ell i Dick? Tenien dotze anys, ells dos, encara que ell era una mica més gran, perquè havia nascut tres minuts després. La mare sempre ho deia: «Va, home, Duke, tu que ets el major...». I d'això, l'altre se n'aprofitava, i quan ell, Duke, carregat de raó, li deia que no estava disposat a esperar-lo cap altra nit, Dick estrafeia la veu per imitar la de la mare i li deia: «Va, home, Duke, tu que ets el major...». A Duke li

sabia molt greu, però molt, que escarnira la mare. No estava massa per ells, d'acord, però sempre la trobaves si tenies un disgust de veritat. Perquè amb el pare sí que no es podia comptar gens, en absolut. I Mummy, si li contaves res, l'únic que sabia fer era escandalitzar i exagerar les coses. I així en tenies dos, de problemes. La mare, però, era diferent.

Tom grunyí una mica, a la seua manera afable de saludar, en silenci, el Dick. Ara sí que era ell. No hi veia res, de la finestra estant, ni podia identificar la silueta de Dick ajupit al costat del gos, acariciant-li el coll i dient-li a l'orelleta: «Bon xic! Bon xic, Tom!».

Per fi. Ara podria ficar-se al llit d'una punyetera vegada. Ja era ací, i ell no podia evitar sentir-se'n responsable. Per més que ho intentava, no podia. I això que cada dia li feia més fàstic, el germà. Sobretot, d'ençà que «ho feia» amb Carmeta, una xica discapacitada dels masovers de la Xerta, que era encara més amunt que casa d'ells. Creixia com un animalot, Carmeta. I de nits s'escapava per veure's amb Dick. Dick «ho feia» amb ella i després la insultava. I encara tenia la barra de contar-li-ho tot a ell. Per què carai havia d'estar tan segur del seu germà? Si fora al revés, segur que el fastigós de Dick ho xarrava tot. I, a sobre, es burlava d'ell, per no haver-se estrenat encara...

Una xiqueta discapacitada! Quines penques! I no se'n donava vergonya. I encara tenia les penques de dir que millor així, perquè si se sabia, ell només ho havia

de negar, i qui podia comparar la seua paraula, la de l'anglès, amb la d'aquella discapacitada?

Duke reconeixia que havia començat ella, una vesprada que es va plantar davant la finestra de l'estudi de baix i els va traure la llengua. Mare de Déu, i que lletja que era! Després es va arromangar les faldilles i els va ensenyar el seu pubis mig pelut encara i els va fer tot de senyes de procacitat. Dick va saltar per la finestra rient com un boig, i això que era en aquelles hores en què son pare pintava i era obligatori guardar silenci o, si no, eixir de casa. Si t'hi quedaves, la mare posava el dit travessat sobre els llavis i feia un txssst fluixet, però audible, i ells ja sabien què volia dir: podies anar a la bassa, a caçar pardals, a la baixada a jugar a pilota, en bicicleta o on et donara la gana, però si et quedaves a casa havies de restar en silenci. Era un fanàtic de la pintura, el pare, i deia que la concentració era *absolutament* fonamental. Usava molts adverbis llargs, el pare.

Va ser inútil que Duke el reconvinguera i li diguera que no estava bé aprofitar-se d'una discapacitada, però el molt descarat deia que era Carmeta qui s'aprofitava d'ell. I reia. «I si li fas un xiquet?, eh?», i Dick reia més, amb tota la barra, i repetia allò de qui es creurà més a la discapacitada que a l'anglès. Però ara s'havien de veure de nits, perquè els masers de la Xerta lligaven més curt la xicona. Deien que estaven contents de viure tan apartats, i que en tantes vessanes no hi haguera ningú que molestara la xica, només dos xiquets

inofensius en tot el veïnat... Quan Carmeta s'escapava de sa casa, tirava pedretes a la finestra del dormitori dels dos germans, i Dick se n'anava, encara que fera un fred com el d'aquella nit. Duke ni tan sols volia saber on s'encauaven aquells dos, perquè ja se sentia massa culpable i tot de fer-los de tapadora.

Aquella primera vesprada que Carmeta els va traure la llengua, ells dos eren a casa perquè tenien un munt de deures a fer, i havien de restar en silenci. Dick se la va jugar, perquè Tom encara no coneixia Carmeta i podia empaitar-la o, almenys, bordar-li. A més, Mummy sempre era als llocs més imprevisibles. Va tenir molta sort, Dick, perquè Tom no es va abraonar contra Carmeta ni va bordar i Mummy havia desaparegut de la vista. Després li va dir a Duke que era un covard i que una ocasió com aquella s'havia d'aprofitar, perquè en aquelles muntanyes fora del món no hi havia cap altra faldilla aprofitable, i que, si volia, se la podien compartir. No ho feia per gentilesa, és clar, sinó per estar segur de comptar amb el seu silenci. Duke es va guardar molt de dir-li que tot això del sexe li feia un fàstic terrible, i més encara amb aquella xavala tan lletja, i només va dir que ell estava fet d'una altra pasta, i el molt animal li va replicar que com era això si estaven fets tots dos al mateix forn. A Duke li hauria agradat clavar-li una bona plantofada, perquè no suportava que fora tan brètol i boca bruta quan es referia a la mare. Portava verí, en comptes de sang, aquell. La veritat: no

el podia ni veure. I ara, vet ací, fent-li d'alcalvota, tant de fàstic que li feia Carmeta i tant d'odi que sentia pel germà. «Ets un bacora, un manso feble, això és el que ets», es va dir. Només es conhortava d'aquests pensaments dient-se que ell es reservava per a coses de més envergadura que no aquelles marranades. I encara volia compartir-la, Dick! Si li feia fàstic perquè era lletja i insolent i feia gestos obscens, encara més per haver-se rebotat amb Dick.

El va sentir panteixar per assolir l'ampit de la finestra, i va obrir amb molt de compte. Només el badall justet perquè no es glaçara tota l'habitació. Amb un bot, seguit d'un esbufec, Dick ja era a la cambra i ell podria, d'una punyetera vegada, encofurnar-se dins la girada i dormir.

—Què? No dorms? Em pensava que esta volta anaves a deixar-me penjat...

Ho va dir amb tanta mala fe i amb tanta sorna i verí que Duke va preferir ignorar-lo i es va clavar al llit, tapat cap i tot. Dick portava sentors estranyes i ell les sentia, marejat de ràbia i de fàstic i de menyspreu. El fàstic per la ferum que portava el germà; la ràbia, per la sorna de Dick; però el menyspreu era per si mateix, que no sabia estar-se'n, de fer-li de sentinella i de servir-li de tapadora. I encara que no havia recuperat l'escalfor del tot, tenia les galtes enceses, arrupit com un cuc a dins del llit, però era per la ràbia: ràbia per ser tan feble, ràbia per tenir un germà tan brètol. Ràbia per

estar tan i tan sol i per no tenir amb qui parlar. I per no saber del tot si només era covardia, això d'estintolar les escapatòries de Dick, o alguna mena de deure, deure que provenia de la veu dolça de la mare quan deia: «Va, home, Duke, tu que ets el major...!».

És clar que tenia els amics de l'escola. Però mai n'havia tingut cap per a ell sol. O eren amics de tots dos, o de cap. Passa sovint, amb els bessons. Si començava una amistat nova, li la pispava Dick, i fins i tot la portava al mas, una cosa que ell no hauria gosat mai fer, no es donara el cas que el pare estiguera pintant i, tenint visita, era difícil guardar tot el silenci que calia. I hi havia la mare, que potser estava malalta –ai, no, no, Déu meu, que no estiga malalta! Sempre deia que no es trobava bé i es ficava a la seua cambra. I, quan es tancava, no els demanava que feren silenci, com ho demanava quan el pare pintava, i ell, Duke, que s'adonava d'aquestes coses, s'encarregava d'emportar-se fora Dick o fer-lo jugar a cartes, per no fer soroll. Si ell li haguera dit, simplement, calla, Dick, que la mare no es troba bé, el molt animal hauria fet el tabalot més encara.

A voltes pensava que Dick no volia ni respectava ningú. Bé, al pare ell tampoc no el volia, tan eixut i tan exigent sempre, amb la mirada que els dirigia sentint compassió per si mateix per ser pare d'ells. Només li tenien por, al pare, i això que mai no els havia pegat ni gairebé mai els escriuava. Però feia una cosa així que no saps com es diu, però que s'assembla tant a la por.

Això Dick sí que ho entenia: al pare no el contrariava mai. Però esperar d'ell una finesa voluntària, com ara no fer soroll quan la mare no es trobava bé...!

A Alcoi hi havia una empresa, i el pare n'era l'enginyer. Es deia Torregrossa i feien filats, però d'una mena especial, una cosa molt avançada. Però el pare no en parlava mai. De fet, anava molt poc a la fàbrica. Ell se'n recordava, quan era xicotet, que hi anava cada dia. Ara passava les hores pintant, com si fora un jubilat.

Els diumenges i els festius hi havia molta gent que pujava a la Font Roja, sobretot quan la primavera afinava l'aire i netejava els colors, i, com que feien xivarri, el pare estava tot el dia de mal humor. Abans havia provat d'ensinistrar Tom i Pòquer per a la cacera, i hi hagué uns quants diumenges que tingueren pau a casa, però quan va fracassar, passava els dies rondant per la casa, amb cara de pomes agres. No saps com, te'l trobaves arreu: dalt, si t'hi refugiaves; baix, si et decidies a baixar. I et mirava amb aquella mirada seua que, no saps per què, feia por, i només tenies ganes de fugir o d'amagar-te. O, si no, et senties miserable com un cuc, i t'imaginaves que havies fet una pila de coses mal fetes i que, en un tres i no res, el pare les descobriria i et bonegaria sense crits. Que són els pitjors bonegons.

La mare, a la fi, va aconseguir que els diumenges foren dies de visita. I el pare fugia de casa. S'alçava d'horeta i se n'anava a buscar herbes. Perquè, d'ençà

que havia sabut que el Menejador era ple d'espècies rares d'herbes, volia fer una col·lecció i enviar-la a Anglaterra. Com si fora una mena de descobridor. Però s'embullava i no les sabia distingir i havien acabat en caps de cartó, herbes diferents totes barrejades, amb mil olors diferents.

A la mare li agradava molt rebre visites, però la gent que ella coneixia d'abans de casar-se i anar-se'n a Anglaterra, ell no la suportava, ni que parlara anglès.

Però ella continuà amb les visites i el pare se n'anava a la Venta de la Peña, i, a voltes, a la de Sant Jordi. Aparcava el seu Packard roig lluent a la porta, ben ostentosament, per fer dentetes, però va desistir quan es va adonar que no impressionava ningú. Allà jugava a cartes o al dòmino o a algun joc fort. Ves a saber com s'entenia, però a voltes tornava de bon humor, i era senyal que havia guanyat. I alguna volta telefonava que tornaria tard perquè tenia una partidassa.

D'ençà que va prendre aquest costum, els diumenges eren la glòria. Fins i tot el mas canviava d'aspecte, i Mummy taral·lejava, i feia pastissos al forn només per donar-los gust, sense que li ho demanara la mare. I la mare rebia totes les persones que li agradaven d'Alcoi i tenia converses animades sobre coses que havien passat feia molt de temps. I, tot i que Duke trobava que aquelles converses eren ben ensopides, estava content que la mare tinguera els ulls llunts i la cara encesa de colors i que poguera parlar de totes les coses que li passaren pel

cap, sense mirar de reüll el pare i endevinar si alguna cosa l'aprojava o no. Tot el món se sentia deixondit, i era com fer vacances. L'única cosa que estava prohibida, sense manar-ho ningú, era parlar del pare.

La mare explicava que, quan van arribar al mas, havien sigut molt feliços. Que el va decorar ella, el mas, tot al seu gust, i el pare estava moltes hores a la fàbrica, i hi regnava un silenci bo, sense ser imposat, i, si no, ells dos, que eren xicotets, podien escandalitzar tant com volgueren, i que Mummy, quan es posaven massa pesats, se'ls emportava a la cuina i els donava confitura d'albercoc.

Veges per què s'hi deu haver casat la mare, tan feliços que serien, ells tres sols. No, ells tres, no: ells dos. Ell i la mare.

La fàbrica d'Alcoi que es deia Torregrossa l'havien venuda els seus amos, feia anys, a una societat anglesa, però no li havien canviat el nom. I aquella societat anglesa havia enviat el seu millor enginyer a posar-hi millores i, sobretot, a dirigir el procés de la nova fibra. Era una fibra patentada, i es veu que no sabia fabricar-la ningú al món, més que aquella societat. Però després, la fàbrica rutllava sola.

Duke sabia que a la mare li agradava moltíssim viure en aquella muntanya tan verda, tan suau i tan ampla, i que la sentor de l'aire li feia colors sans a les galtes, i tot el que menjava trobava que era més bo que enlloc, perquè les fruites i les verdures d'Alcoi, i els

embotits i els pastissos, i tot, no es podien comparar amb els dels altres pobles. Però Duke també sabia que si havien decidit quedar-se era perquè li convenia al pare, no per donar gust a la mare. De fet, al pare, aquell país no li simpatitzava, i deia, només per fer enrabiar la mare, que aquell era un poble de salvatges, i la mare abaixava el cap, com si estiguera avergonyida de sentir-lo, i s'empassava saliva perquè la desconsolava que algú malparlara d'Alcoi. Hi tenia passió. Mummy feia anys que se n'havia encomanat, d'aquesta passió, i quan el pare s'hi posava, deia: «Vinga, míster Carlington, no les diga, eixes coses. On vol trobar estes figures, i estes peres que les mossegues i fan crac, i este oli que és groc i espés com cap altre del món?». La mare li enviava aleshores un esguard de gratitud i el pare remugava baixet, però no s'atrevia amb totes dues.

L'escola on anaven era a Alcoi. Hi havia un autobús que recollia els xiquets dels masos, i era divertit anar en companyia. Abans, ell i Dick cada dia feien una cursa, a veure qui arribava primer a la carretera, on parava l'autobús, però sempre guanyava Dick i això feia perdre emoció a la cursa. També hi van voler anar amb bicicleta, però hi havia dies que el fred tallava com un ganivet esmolat i, a més, arribaven tard i cansats. A més, també el guanyava Dick, amb la bicicleta... Una temporada els va portar la mare amb cotxe, però d'ençà que malaltejava, va dir que no volia matinar tant.

A la vesprada, quan tornaven de l'escola, a voltes venien amb els xiquets Lola i Fina, que eren dones de fer feines. Es quedaven a passar la nit, Fina a casa d'ells i Lola al Mas del Baró. Feien morir de riure els xiquets de l'autobús amb les seues facècies. Sobretot quan imitaven l'anglés i els eixien uns despropòsits divertidíssims, cosa que només podien apreciar ells dos, que es trencaven de riure, però, com que els altres se n'encomanaven, també reien.

Mummy renyava moltíssim Fina, però a Fina els renys li entraven per una orella i li eixien per l'altra. En canvi, Fina feia molt de cas a la mare, que era tan senyora sempre, i això que no s'hi posava mai, en la seua feina. Mummy remugava que la mestressa era massa blana i que veges quina necessitat hi havia de donar-li fineses per a dinar, que la Fina no devia apreciar, perquè amb una penca de bacallà o un tros de cansalada n'hauria tingut de sobra.

Duke canvià de postura en el llit, mentre pensava totes aquestes coses, perquè no podia agafar el son. Per culpa de l'imbècil de Dick. Mai més, mai més l'esperaria. I, si de cas, es posaria taps a les orelles, per no sentir els seus colps a la finestra. Au, que despertara els pares, si es volia escapar una altra nit amb Carmeta.

Va obrir un moment els ulls en la foscor. Sentia la respiració de persona adormida que feia Dick, i li va fer molta ràbia saber que ell sí que dormia la mar de bé. Com si ho veiera: ara ja no aclucaria els ulls en tota la nit.

Va posar els peus a terra i va sentir l'esgarrifança del fred. Se sabia tan bé les distàncies de l'habitació a les fosques que ni tan sols havia de caminar a poc a poc. Es va calçar les plantofes i la bata gruixuda. Baixaria a fer-se un got de llet calenta. No serviria de res, però tindria la consciència tranquil·la d'haver-ho intentat. La porta xerricava, però ell sabia exactament com fer l'estrebada final per no despertar Dick. Com si el sentira, l'endemà, queixant-se que «no m'has deixat dormir en tota la nit»...

Començà a baixar l'escala d'obra. I va sentir veus. Quina cosa més estranya, en aquestes hores. Sentia la veu del pare. I la d'un altre home, amb la veu molt ronca. Eren baix, a la sala.

La sala de baix, només la feien servir quan tenien visites. Però aquell dia, a l'hora de sopar, no n'hi havia cap, de visita. Mira que estrany, venir tard de la nit a fer visites... I quina sort que té Dick, perquè, havent-hi gent a casa, el podien haver enxampat.

La sala no la feien servir perquè no tenia calefacció i s'havia d'encendre la ximenera, que era enorme. A més, donava a l'estudi del pare i ell volia silenci. De manera que sempre s'estaven a la saleta, que, a més de calefacció, tenia una llar normal, perquè, com que era a l'obaga, era una habitació freda.

La llar gran l'encenien quan tenien gent a casa. A voltes el pare torrava xulles a les brases i Mummy es posava el davantal blanc i no parava de pujar vi del celler fins que el cor els deia prou als invitats.

Però aquestes visites no havien sopat al mas, i, la veu d'aquell home, Duke no la coneixia de res. A més, Mummy no hi era, si no ja l'hauria sentida, perquè tenia un caminar –així: plof, plof, plof, com si els talons no li arribaren a terra i ella els deixara caure, ara un, ara l'altre– que Duke hauria reconegut de seguida. Aleshores va sentir la veueta prima de la mare. Parlaven d'alguna cosa molt seriosa perquè la mare li havia dit al pare «James» i no Jimmy, com li deia sempre. I si la mare deia «James» és que estava terriblement disgustada o molt preocupada.

Sota l'escala d'obra hi havia un recambró, amb una porteta i un respirador a l'alçada dels ulls. Quantes voltes que s'hi havien amagat ell i Dick per espiar els majors quan tenien visites! Ara ja no, perquè això eren criaturades. Però quan Duke va sentir allò de «James», no va poder aguantar-se la curiositat, i cautelós com Spiderman o com un gat silenciós i negre, es va ficar al recambró. Des d'allà es veia una part de la sala. Estava tota il·luminada i hi havia el pare assegut al balancí, de cara a ell. Veia també, d'esquena, les dues butaques d'orelleres. La veu de la mare procedia d'una de les butaques.

—...James, perquè això és una infàmia.

—Així, no puc comptar amb tu? Em faries això, Rebeca?

A l'altra butaca d'orelleres hi havia l'altre home. Tenia el braç dret descansat en el braç de la butaca i

pujava un filet de fum. Després va traure una mica el braç i Duke va veure que el fum procedia d'una pipa.

—Potser que vos deixe sols. Parlareu amb més tranquil·litat.

Era una veu horrible, la d'aquest home; una veu opaca, afònica, rasposa. Molt desagradable. Duke va imaginar, pel trosset de braç que li veia i per la veu, un home prim, de cabells grassos i mentó eixit.

Al fons es veia la porta de l'estudi oberta, i amb els llums encesos. Ni Dick ni ell havien entrat mai a l'estudi del pare. I això que ho havien intentat, menjats de curiositat. Una volta, Dick va furtar la clau de l'estudi, però no van poder obrir perquè hi havia un altre pany, més petit, que també estava tancat, i aquesta segona clau no sabien on era. Potser la portava el pare damunt, en aquell clauer enorme que duia a la butxaca. La mare tampoc no hi entrava mai, a l'estudi. I Mummy tenia prohibit netejar-hi. Era un estudi molt gran, que ocupava gairebé la meitat de la superfície de baix. I allà passava les hores el pare, pintant. I ells havien de guardar silenci.

De xicotets li havien demanat moltes voltes que els ensenyara els quadres que pintava, però ell deia que el deixaren en pau i no els feia cas. Li preguntaven a la mare: «Segur que el pare pinta? On són els quadres?». «Els envia a Anglaterra», deia ella. «Per què?» «Perquè sí.»

I ara la porta de l'estudi era oberta de bat a bat i tots els llums encesos. Dissortadament, des del recambró de

l'escala només es veia la porta i la claredat de la llum, però no l'interior.

Els tres majors –Duke juraria que, tot i que en tenia una vista parcial, a la sala no hi havia ningú més– parlaven sense alçar la veu, però es notava que passaven una tensió gran i estranya.

–No, no té'n vages –deia el pare–. Ho hem de deixar aclarit ara mateix. Rebeca, sigues raonable.

–Amb mi, James, no hi comptes.

–I què faràs?

–Tot el que podré.

–Et giraries contra mi?

La mare tardà una llarga estona a contestar aquesta pregunta. A Duke el cor començà a bategar-li molt fort. La mare, que ell recordara, no li havia mai plantat cara al pare, i ara devia tractar-se d'una cosa molt greu, perquè que davant d'estranyys ella es negara a fer el que pare volia que fera, era un fet molt estrany. Ell no tenia ni idea de què es tractava, però estava segur que la mare tenia raó. I devia trobar-se molt desesperada per a dir-li que no al pare. Duke es va aguantar la respiració, a veure què contestava la mare.

–Sí, James. Això ha arribat massa lluny.

I va sospirar. Era un sospir d'una tristesa tan fonda que a Duke li va rebotar a l'estómac i al cor. I se la sentia tan determinada a fer el que deia, que de seguida comprenies que es tractava d'una cosa d'aquelles que no pots deixar de fer, encara que et mores d'angoixa.

—Com? Com, Rebeca?

El pare la mirava estranyat, seré. I també trist. A ell el veia del tot, de cara al recambró.

—Amb totes les meues forces. Faré tot el que podré.

—En contra meu?

—En contra teu.

El pare va mirar el terra i després va clavar la vista en la butaca on hi havia l'home dels cabells greixosos. Es van mirar una bona estona.

I aleshores va passar una cosa increïble. El pare va ficar mà a la butxaca i en va traure una pistola. Va apuntar la mare. Duke va sentir que ella plorava fluixet, com si no li quedaren forces.

—Tu m'hi obligues, Rebeca.

Duke va sentir que li mancava l'aire i que anava a desmaiar-se. El pare va caragolar un silenciador a la pistola. Duke estava fet de plom i de pedra. Volia cridar, però no podia. Va sentir un espetec ofegat i un «ai» com un bleix. L'home dels cabells greixosos es va alçar de la butaca i ell i el pare s'inclinaren sobre la mare. Quan aquell home anava a girar-se cap a Duke, es va desmaiar. Tot es va fer fosc i ell rodava com una pilota caient per un rost. Va sentir que anava a abocar i que girava i girava. Després res.